

Bież Redakcji „Dziennika Polskiego”, Pias Marjański
Koszt 6 1/2.
Przedpisywać w Lwowie rocznie 18 zł. — półrocznie 9 zł. — kwartalnie 4 zł. 50 ct. — miesięcznie 1 zł. 50 ct. — za przesyłkę do domu dopłaca się 20 centów miesięcznie.
Z przesyłką pocztową w państwie austriackim, rocznie 24 zł. — półrocznie 12 zł. — kwartalnie 6 zł. — miesięcznie 3 zł.
Z przesyłką pocztową za granicę do całych Niemiec rocznie 34 marek — kwartalnie 18 marek 40 gr. — do Francji, Anglii, Włoch i Szwajcarii rocznie 80 franków — kwartalnie 40 franków.

Numer kosztuje 6 centów.
Złoty pismo Redakcja nie zwraca
Telefon Redakcji 171

DZIENNIK POLSKI

wychodzi codziennie niewyłączając niedziel i świąt o godzinie 8 rano.

Przedpisywać i ogłoszenia przyjmują we Lwowie
jedyne i wyłącznie:
Biuro Administracji „Dziennika Polskiego”, Pias Marjański
L. 6 1/2 w domu pana Kłodzińskiego
Wskazanie: pp. Hasenstaedt i Vogler, (Otto Haas),
M. Dahn, H. Schalk, A. Oppelt, Rudolf Mosse
i J. Dornberg; w Paryżu: C. Adam 28 rue
de Valenciennes.
Ogłoszenia przyjmują się za opłatą 10 centów od jednego
wiersza drukowanym drukiem (petit).
Dzienniki o ślubach, zaręczynach i inne prywatne koma-
nikaty po kromie są za jedną wiersz 50 ct.
Prywatne korespondencje 12 kłodzińskiego 20 ct. od wiersza.
Drobne ogłoszenia 1 1/2, cent od wiersza. Pomieszczenia
i skłopy o 1 ct. od wiersza.
Reklamy w rubryce Nadesłane 30 ct. od wiersza.

Na sofijskim dworze.

Lwów 11 września.
Mieszkańcy Wschodu są mistrzami w intrydze i nigdzie się tyle nie intryguje, co na dworach i dworach książąt orientalnych. Znało się: „Jeden za wszystkich”, przetrzymać na język wschodni, opiewać: „wszyscy przeciw jednemu”. I istotnie, na książęcym dworze bułgarskim wszyscy zawsze intrygują przeciw jednemu. Stambulow, który przez całe swoje życie gardził — gładkimi parkietami salonów dworskich i uderzeniem pięty w stół nawracając księcia Ferdynanda do swoich przekonań, padł ofiarą takich intryg dworskich. Książka i jej francuzem, tudzież książę i cały jego dwór intrygowali przeciw Stambulowowi. On wiedział o tem, bo wróble na dachach o tem świsgotały, ale zdawało mu się, że silną swoją dłoń potrafi rozdzielić zastawione sieci.

Stambulow nie był intrygantem, był jeno impetycznym człowiekiem siły. Ale intryga okazała się możniejszą i Stambulow padł jej ofiarą. Do podobnych zajęć na sofijskim dworze książęcy odniósł także należyte tajemnicze historje rozdrożenia i przeprosin między ministrem wojny pułkownikiem Petrowem, a księciem Ferdynandem. Pułkownik nie znajduje jakoś smaku w wycieraniu gładkich parkietów dworu książęcego i on jest zwolennikiem argumentacji — pięścią.

Książę Ferdynand ma przed tą metodą pułkownika szalony respekt, zwłaszcza od czasu, gdy Petrow wobał aluzji książęcych wymiarów przeciw jego żonie okazał się bardzo — energicznym. Popadł więc pułkownik w niełasce u księcia Ferdynanda, a ciury dworskie natychmiast rozpoczęły kreć robotę. Pani Petrowowa uchołodziła się pierwszą piękną w kraju. Około oszołotyła uczyniła pułkownika na dworze księżnej Marii Ludwiki, która nigdy się nie entuzjazmowała dla prostej szlachetności bułgarskich mężów stanu, jeszcze mniej sympatycznym Książka stała się zaskrośna. Jak ongi przed upadkiem Stambulowa tak i teraz dwór intrygowany wydał hasło: Czy w Bułgarii nie można rządzić bez Petrowa? Minister wojny stał się jedynym tematem plotek dworskich. Dworacy ciągle donosili o jakichś nieprzyjemnych słowach pana Petrowa, lub pani Petrowowej o księcia lub księżnej.

I pod względem politycznym podejrzawano go. Petrow, który ma moc zwolenników w armii i z pewnością jest najpopularniejszym w całej Bułgarii oficerem, nie sobie z tych plotek nie robił. Tymczasem znana sprawa oficerów stała się aktualną. Oficerowie jak jeden mąż oświadczali się przeciw reaktywowaniu zdrajców, a Petrow był ich przeciwnikiem. Książę opowiadał, że Petrow podjął przeciw niemu wojsko. Gdy Ferdynand wrócił z Karlsbadu, zwołał radę gabinetową, która miała zająć sprawą oficerów. Książę był za ich powołaniem, ministrowie przeciw temu — najgoręcej pułkownik Petrow. Książę rozstrzygnął się, że solidaryzuje się z Petrowem i oddał księciu wszystkie teki do dyspozycji. Ferdynand usunął się do klasztoru Rylu i zaczął pertraktacje z Cankowem. W armii objawił się jednak tak grzyźny prad, że sama księżna radziła jak najprędzej pogodzić się z Petrowem. Misję tę objął Stoilow. Po dwutygodniowych rokowaniach udało mu się skłonić Petrowa do schadzki z księciem. Ferdynand poddał się ministrowi, a księżna przyjechała na osobnej audyencji, witając go słowami: „Pułkowniku, niechaj wszystko będzie zapamiętaniem!” Tym razem zatem siła zwyciężyła intrygę.

Młoda Turcja.

Młodoturcy od kilku tygodni krzątają się z zdwojoną energią, rozszerzając wśród ludności ulotne pisma, w których starają się wyjaśnić, iż obecny system rządowy musi ulec radykalnej zmianie, gdyż inaczej Turcja ruina, aby więc nie powstać. Przed rokiem drwiono sobie jeszcze w Stambule z „młodej Turcji”, teraz jednak nie da się zaprzeczyć, iż smutny stan finansowy kraju budzi niezadowolenie wśród ludności i co zatem idzie, idea młodoturczy znajduje przystępek wszędzie, szczególnie w kręgach inteligencji. Młodoturcy idą ręką w rękę z umiarkowanymi ormiańskimi rewolucjonistami, o ile ci dążą do poprawy stosunków w państwie Osmańskim.

O rzeczywistym, dobrze zorganizowanym stronnictwie młodoturckim nie może być na razie mowy; właściwymi reprezentantami postępowych idei tureckich jest szereg dwadziestu, mieszkających oni przeważnie w Londynie, w Paryżu i w Egipcie; korespondują oni oprowadzając między sobą, ale częściowo nie zgadzają się z sobą w różnych kwestiach i stąd nie posiadają jednolitego programu.

Ojcem ich idei reformatorskich może być śmiało nazwany słynny wielki wery Midhat Basza, który zdeponował sultana Abdul-Asisa, osadził następnie na tronie Murada, aby go potem z powodu obłądki umysłowego po trzech miesiącach znowu zdeponował i wprowadził brata jego Abdul-Hamida, dzisiejszego sultana. Wielkie zadanie Midhata: nadać Turcji konstytucję i w ten sposób pokoić tamę za wielkiej centralizacji rządu i jej szkodliwym skutkiem — zostało spełnione. Abdul Hamid powołał do życia parlament wybierany na podstawie ograniczonego prawa wyborczego. Po dwuletnim istnieniu, członków parlamentu wysłano do domów, a Midhata baszę za udział w spryszczeniu na życie sultana wygnano do Yemenu. Początkowo odroczono parlament tylko na sześć miesięcy; do dnia dzisiejszego jednak sultan nie pomyślał o zwołaniu go na sejm.

Ziarno rzucone przez Midhata kiełkowało w tajemnicy dalej, a znalazło podatny grunt w dorastającym pokoleniu, stykającym się z daleko wyższym stopniem z cywilizacją zachodnią niż poprzednio. Postępy, jakie czynią drobne państwa bałkańskie, dawniej prowincje tureckie, po zaprowadzeniu w nich konstytucji, nie mało się przyczyniają do tego, iż w ludności potęgą się niezadowolenie z obecnego systemu, a rodzi się pragnienie zaprowadzenia współczesnego ustroju państwowego. Już od wielu lat mówią sobie myślicy Turcy, między nimi wielu oficerów i urzędników, że tylko radykalny przewrót w systemie może uratować Turcję przed katastrofą, którą dzisiejszy system bezwarunkowo wywołać musi.

W Stambule nie odważy się nikt wypowiedzieć tej myśli głośno, ale tajny komitet turecki pracuje i tam w cichoci. Niedawno dopiero wydał on manifest, w którym beztrosko smaga błędy obecnego systemu i wzywa lud, aby się sam zabrał do uszeregowania chorego ciała, gdyż w przeciwnym razie skazany jest na polityczne samobójstwo; jednocześnie gani komitet postępowy Ormjan, którym, ponieważ przelewały krew i swym szaleństwem wstrząsają państwo tureckie w posadach, wypowiada walkę na noże. Turcy także cierpią, powiada manifest, wskutek tej samej haniebnej gospodarki, na którą się nakazują Ormjan, tylko w daleko wyższym stopniu; należy bronić praw poddanych tureckich, a utworzony w tym celu tajny związek *Huget-Messveret-Serreh* (komitet narad o prawach ludu) spełni swój obowiązek. List otwarty do lorda Salisbury'ego, wydany przez „wydział mahometańskich przyjaciół ojczyzny w Stambule”, jest również pochodzenia młodoturckiego. Czy ten „wydział” patriotów tureckich w rzeczywistości istnieje,

trudno dociec, chodzi tutaj zapewne o utwór osiadłego w Londynie Młodoturka, Selima-Mehmeta Farysa. W grzecznej mowie zwraca się ten list przeciwko sultanowi Abdul Hamidowi, którego czyni odpowiedzialnym za wszystkie niepowodzenia, jakie spadły na Turcję i jej lud.

W Zurichu wydano również przed niedawem książkę p. t. *Hidajette*, w której młodoturcki autor wyraża się o sultanie i kamaryli pałacowej, o Porcie i gospodarce pałacowej silnie i wcale niedwuznacznie.

Za granicami Turcji wychodzi ośm młodoturckich gazet, które najwięcej przyczyniają się do szerzenia zasad postępowych i pomimo silnej kontroli rozsyłane są po kraju w znacznej liczbie. Najwięcej uwagi godnymi z nich są: *Croissant* (półksiężyc) drukowany obecnie w Genewie, gdyż rząd turecki zabronił wydawcy, bytemu syryjskiemu deputowanemu do parlamentu tureckiego, Halil Ganeinowi, drukowania tej gazety w Paryżu. Halil Ganein jest seniorem Młodoturków, a już w r. 1877 po rozwiązaniu parlamentu uciekł zagranicę, ponieważ za napasli swoje na rząd, musiał się obawiać najgorszych następstw.

Drugim syryjskim pochodzenia arabskiego jest emir Emin Arkan, wydający w Paryżu gazetę p. t. *Kachul Nikab* (szkierający zasłonę) w języku arabskim. Ten był kiedyś mudirem (podprefektem) na Libanie, wskutek jakiejś przgydy miłano romantycznej musiał się wyrzucić służby państwowej, udał się do Paryża i stąd na rząd turecki miota pioruny; broni on szczególnie interesów Arabów, dla których spowiada się za pomocą konstytucji uzyskać stanowisko kierujące w Turcji.

Przed niespełną półrokiem założył często wspomniany Młodoturk Achmet Riza w Paryżu organ młodej Turcji *Mesveret* (dyskusja) z dewizą: „porządek i postęp”. W przeciwnieństwie do większości części wydawców młodoturckich atywa Achmet Riza względem sultana woląomyślnego wprawdzie, lecz pełnego szacunku tonu, oddając sprawiedliwość dyblum zamiarom pacyfzacji. Ataków swoich nie wymierza przeciwko dynastji, lecz przeciwko nieodpowiedzialnym doradcom sultana, którzy mu soblebiąją a szarzem dla ludu ożynia obcy. Dla wszystkich poddanych Turcji, bez względu na ich narodowość i wyznanie, a z najmłodszym uwzględnieniem oryginalności wschodniej cywilizacji, należy uzyskać konieczne reformy.

Również i były profesor historii i komisarz sultana w *Dette publique*, Murad-baj, który po wręczeniu memorjału w zimie w r. 1895, traktującego o koniecznych ulepszeniach w Turcji, soigał na siebie niechęć sultana i umknął, przyłączył się w Paryżu do grupy młodoturckiej po przybyciu z Egiptu, gdzie wydawał gazetę *Mizan* (waga). Murad-baj pochodzi z Dagistanu i urodził się jako poddany rosyjski; straciwszy rodziców, przybył do Stambułu, gdzie przyjął go do siebie jakiś basza. Otrzymał dobre wychowanie i napisał historję powszechną w języku tureckim, pozem został profesorem historii w jednej z wyższych szkół Stambułu. Już wtedy zaczął głosić idee postępowe, które starał się wpisać w swoich uczniach, co pociągnęło za sobą dymiają. Teraz starał się swe poglądy rozpowszechniać za pomocą gazety, i w tym celu rozpoczął wydawać *Mizana*. Wskutek napasli na rząd wydawnictwo zawieszono i aby tego ambitnego i niespokojnego ducha ugłaskać, mianowano go komisarzem przy *Dette publique* z pensją około 30.000 franków rocznie. Miał on ściśle stosunki z wielkimi wazyrami Kiamilem i Seidem. Jak wiadomo, sad turecki skazał go *in contumaciam* na śmierć za zdradę stanu.

W Londynie wychodzi jeszcze gazeta, wydawana przez wspomnianego wyżej Selima-Mehmeta Farysa p. t.: *El Hurjet* (wolność). Jest to wysoko wykształcony i samodziśny człowiek, który już w Stambule wydawał postępowe pismo *El Dżewab*. Pisze w tonie wyzywającym,

a na rocznicę urodzin i wstąpienia na tron sultana wydaje swój dziennik w żalobnych obwódkach. Inne pismo *Istikbal* (przyszłość) przestało wychodzić, gdy umarł jego wydawca Ali Szefket-baj. W Atenach, Bazylei i t. d. wychodzą również pisma, redagowane w duchu młodo-tureckim.

Paryskie *Nouvelles d'Orient* zajmują się również wielo kwestją młodo-turecką i nie szczędzą ostrych wyrażań dla rządu tureckiego. Wydawcą ich jest Guibart, Francuz, który był dawniej w służbie tureckiej, a otrzymawszy dymisję za jakieś nieczyste sprawy, założył to rewolwerowe pismo.

Na razie wszyscy ci przedstawiciele młodej Turcji są jeszcze teoretykami; ale kto wie, czy zał — jutro nie przejdą do czynów i w ślad za rewolucją ormiańską nie podniosą buntu młodo-tureckiego.

Dziennikarze-samozwańcy.

Londyn 8. września 1896.

Wysokie stanowisko, jakie zajmują w Anglii prasa, wytworzyło tutaj cały stan dziennikarzy, nie znajdujących żadnej posady przy którymkolwiek dzienniku, ale gotowych zawsze do tego. Liczba tych kandydatów przewyższała śmiało rzecz można dwadziestokrotnie liczbę rzeczywistych współpracowników organów prasy. Niektórzy z nich posiadają specjalne wiadomości i zdolności. Są znawcy języków wschodnich i afrykańskich, zyczący narodów barbarzyńskich, z których rekrutują się specjaliści korespondenci, skoro tylko wybuchnie wojna na terenie im znanym. Są specjaliści w kwestiach ekonomicznych i społecznych, wysłani jako nadzwyczajni komisarze w miejsca strejków i kryzysów przemysłowych, lub też w celu zbadania tego lub owego kraju w interesie handlu angielskiego. Niektórzy z nich pisały redakcje stałe pensje, aby ich mieć na każde zwołanie, nie dają im jednakowoż prawa nazywać się członkami redakcji (*members of the staff*). Być w „stabilu” — to marzenie każdego angielskiego dziennikarza. Ogromna większość kandydatów — to nie specjaliści, którzy w istocie stanowią materjał na „sztabowców”, zależnych w wysokim stopniu od redaktora lub wydawcy. Ale i sam redaktor, jeżeli nie jest jednym z większych akcjonariuszów gazety, może spaść ze swego redaktorskiego fotelu w przeciagu dwudziestu czterech godzin. *Pall Mall Gazette*, wydawana przez Astora, zmieniła w tym roku trzy razy cały skład redakcji.

Zalować takich dotychczasowych kandydatów nima co — wszyscy oni mają mniejsze lub większe zasoby finansowe, a zaciągali się pod sztandar dziennikarstwa tylko dlatego, aby mieć pewne stanowisko w społeczeństwie i pewne materialne korzyści, które, jak chodzą wieści, mają być kolosalne. Wieści te nieoparte są faktami. Przeciwnie, nie mówiąc już o czynnych dziennikarzach, i rezerwowi zachowują się z taką dnośnością, że potęgają tylko powagę prasy, a publicznosc, widząc przed sobą takie mnóstwo talentowanych i energicznych ludzi, dobijających się o szczyty należenia do prasy, ceną ją też wysoko.

Niestety, z wyjątkiem specjalnych reprezentantów wielkich gazet europejskich i amerykańskich, nie można tego powiedzieć o zagranicznych dziennikarskich w Londynie. Korespondentów mamy mnóstwo, ale większość ich nie może powiedzieć nawet, do jakiej piśnię gazety. Niektórzy z nich mówią z dumą, iż od 20—30 lat pisują „do różnych gazet”. Między angielskim dziennikarzem a „korespondentem” jest ta różnica, że pierwszy jest zwykle człowiekiem samotnym, drugi zaś nigdy jutra niepewnym. Ci pseudo-dziennikarze, najczęściej proletarijzujący, żyją z lekcji, tłumaczeń, itp. Cóż dziwnego, że w tej sferze od czasu do czasu pojawia się zagadkowa osobistość, którą prędko spotyka katastrofa,

smutna nie tylko dla niej samej, ale dla wszystkich, którzy się z nią stykali. Ostatni z podobnych wypadków dowodzi, jaką szkodę może przynieść społeczeństwu taki „korespondent”.

Przed niedawnym czasem młody człowiek, wykształcony i utalentowany wszechstronnie, jako korespondent jednej z gazet niemieckich Przyjmowano go w sferach literackich i w pewnej części londyńskiego towarzysztwa, chociaż raczej go tolerowano, niż traktowano na równi. Szczęśliwie mu się niepomniemi. Wuj jego umarł i zostawił mu majątek, w którym, jak się pokazało, odkryto kopalnię rudy. Tak przynajmniej głosiły nie tylko niemieckie, ale i angielskie gazety. Awanturnik zaczął po powrocie traktować z kapitalistami w City, a następnie zaręczył się z panną z przyzwoitego domu, która mu miała wnieść spory posag.

Dzień ślubu już był wyznaczony. Zachciało mu się zaimponować rodzinie swej przyszłej żony, szerokiemi znajomościami w kręgach dziennikarskich, a dziennikarzem swym przyszłym stanowiskiem. I udało mu się to w zupełności. Na bankiecie w przeddzień ślubu powiedział reporterom, iż jest najwięcej utalentowanym i najwięcej wpływowym dziennikarzem zagranicznym, a na drugi dzień rano zdumieni mieszkańcy Londynu dowiedzieli, iż taki pan wstępuje w związek małżeński z Angielką, osiadła na stałe w Anglii, a posiadając kopalnię rudy, z bogactwem samem przemysł angielski. Powinnowania i gratulacje posypały się jak z rogu obfitości.

Następnego ranka jednak do klubu, w którym wydan był bankiet, do rodziny przyszłej żony zaczęli się zgłaszać wierzyciele i ofiary bez liku. Poszukiwani w policji londyńskiej jak i w konsulacie niemieckim wykazywały smutny rezultat. Nie miał on prawa ani do tytułu *von*, ani do *dr.* przed nazwiskiem, ani nawet do samego nazwiska. Czy pisał do gazet lub nie — pozostało tajemnicą, ale żył nie z gazet, lecz z kobiet.

Utrzymywał się kosztem „pracy” — jednego z lordów, a prócz tego posiadał z tuzin młodych dziewcząt, doprowadzonych przez niego do upadku. Nieszczęśliwie te istoty, mieszkające w różnych punktach Londynu, oddawały mu swój swój zarobek, a niezależnie od tego naciągając jeszcze mężczyzn, o ile to naturalnie nie było połączone z niebezpieczeństwem dla niego. Skargi nikt nie wnosił na niego, bo mężczyźni wstydzili się przysłać do tego, iż się dali złapać, kobiety nie wiedziały jedna o drugiej, a każda z nich liczyła na to, że się z nią w końcu ożeni. Gdyby nie próżność i chęć rozgłosu, awanturnik byłby dzisiaj mężem ślicznej i bogatej lady i wpływowym angielskim gentlemanem.

Wyruszone go z klubów i z towarzystw, zamknięto mu drzwi domów, w których dotąd bywał, ale „działalności” jego nie położono tamy. Przed kilku dniami widziano go na progu sklepu tabacznego, który sobie kupił, a w którym wewnątrz znajdowało się kilka młodych i ładnych dziewcząt, rzekomo do sprzedaży tytoniu. Rząd angielski nie chce zmieniać przepisów co do cudzoziemców, to też wykrycie takiego jednego wypadku bynajmniej nie zapobiega złemu. Wobec tego rzeczywisty korespondenci zagraniczni myśla poważnie o utworzeniu korporacji, któraby ich ochroniła od towarzystwa podobnie niedoświadczonych żywciołów.

Ze studjów przedmiejskich.

II. Są to wybitniejsze ulice. Bliżej ku rogozacie zwiedzimy jeszcze dwie uliczki podrobiejsze: Króla Jana III. i Tkacką. „Króla Jana” stanowi już półwiecie i nie jest wcale zachwycającą, natomiast „Tkacka” zasługuje na bliższą uwagę. Jest to ulica przyszłości w całym tego słowa znaczeniu. Na samym początku wybudowano już kilkanaście kamienic, dalej ciągnie się

KUZYŃKA ZE WSI.

(The lovely Malin-court).
POWIEŚĆ
Heleny Mathers.
Przekład z angielskiego.

(Ciąg dalszy)
— Tak jest, nienawidzę! Zawsze, gdy spotkam złą kobietę, mówię sobie, iż ta musiała się spotkać z złym mężczyzną. Lady Cranston twierdzi, iż jestem szaloną na tym punkcie, a mężczyźni są w rzeczywistości wszyscy dobrzy i przyjańscy dla mnie, ale nie ja tego jestem przyczyną, tylko moja twarz. Gdy ta się powiększy i zestarcze, wtedy oczy mężczyzny nie będą się na niej zatrzymywać, a dla swej miłości, która miała trwać przez całe życie, będą się oglądali za czemś delikatniejszym, co im się będzie więcej podobało. Ja wymagam takiego, który mnie kochać będzie, gdy opuszczę mnie młodość i świeżość. Takiego jednak muszę dopiero znaleźć!
— Jest jednak wielu mężczyzn, którzy panie kochać będą tylko dla pani serca, dla pani samej! — zawołała Cyntja żywo. Ta dziewczyna ze wsi była dla niej nowym objawieniem. — Jakże pani przytem dokazuje tego cudu, iż jestes zawsze tak upajająco szczęśliwą?
— Jestem właśnie szczęśliwa! Odwiedzam często biednych w Malin-court i patrzę na życie, jakim ono jest. Może to na moją korzyść, a może na niekorzyść, kto to może wiedzieć? — że byłam przez lata ciele sanfara towarzyszącą osobą,

która ona świąt z jego wszystkimi słabościami. Pokazała mi go na wylot, tak jak się odwraca rakawiczkę, że widać wszystkie szwy. Wiare zachowałam, ale nie mam żadnych iluzji.
— I tak uszeregowano od stóp aż do głów, wysłała panią jej przyjaciółką, jako bicz boży na mężczyzn! — zawołała Cyntja, która słyszała o przygodach Lesley na wsi. — A jednaka... przykro mi, że mi pani...
— Nie, proszę, nie żałuj pani — rzekła Lesley poważnie. — Czuję, nie wiem, że w rezultacie dobrze się wszystko dla mnie skończy. Czyżbyś pani chciała wystać na pole bitwy żołnierza nieprzygotowanego do boju? Znajduję, iż nauki mojej przyjaciółki są nieocenione, teraz, gdy ojciec rzucił mnie w wir pokus wielkiego miasta.
Tak było zwrócone w rozmowie, iż nie słyszały, jak się otworzyły drzwi i nie widziały, jak Ronny, na widok lady de Salis, cofnął się mimowoli. Ucieczka była niemożliwą. Przytłaczony się z lady de Salis, która go przyjechała dośroć chłodno, zbliżył się do balkonu, na którym wjechał dwie postacie: biała i topozawa.
Wyglądały na zaprzyjaźnione, prawie serdeczne, to dwie postacie dziewczęce. Na jedną z nich patrzył z uczuciem okrucieństwa, jakiego się żywi dla gadów lub dla kobiet, które uparcie przyznają nam w darze miłość, jakiej nie pożądamy — okrucieństwo, które prawdziwie silny mężczyzna ku swemu własnemu zdumieniu, wstydząc się nawet sam przed sobą, i odozuwa i okazywać umie.
Słabemu mężczyźnie to pochlebia; igra z miłością pragnącą i nagradza ją tem, że staje się jej tyranem, prawdziwy jednak mężczyzna nie schyla się po chusteczkę, którą mu rzucają pod nogi. Rzuca on swoją własną, gdzie mu się żywnie podoba, i rzuca rzadko naprzód.

Lesley odwróciła się pierwszą, ponieważ czuła, iż ktoś znajduje się w bliskości niej. Zawołała z gniwem:
— Dlaczego nie mówisz nic?
Zrobiła tak niezadowolona minę, gdy ujrzała Ronny'ego, że ten formalnie z lejssem sercem zwrócił się do Cyntji, która narzeczonej razem nie dała poznać po sobie, jak bardzo cieszy się z jego przybycia, chociaż twarzyska jej, wyglądająca, z pod czarnego koronkowego kapelusza, oblała się delikatnym rumieńcem.
— Atakowałyśmy tu właśnie mężczyzn — rzekła Lesley spokojnie — czy może co słyszałaś, kuzynku?
— Chociaż nas atakujecie, to jednak musicie sama przysnąć, iż potrzebujecie nas — odparł Ronny żartobliwie.
— Oh, naroznawiałyśmy się dośroć o czemś ważniejszym, a gdy każdy inny temat już wyczerpamy, to wtedy człowiek rad nie rad zabrać się musi do czegoś mniej zajmującego — oświadczyła Lesley, a czoło jej schmurzyły silne zmarszczki.
— Faktum jest, że te dwie starsze panie — proszę, wybiecz mi to Ronny — nie mogą się rozstać. Charville zmęczony prawie na śmierć tych dwóch podwładnych mu chłopaków, tyle filizką herbata kazał wnieść na górę. Ale zkadzie nas ten szaszycy spotyka? Sądziłam, że prześlądzasz się w lustrze na Bond-Street, przymierzasz nowy surdut i znajdujesz, że w kolorze niebieskim najlepiej ci do twarzy.
Ronny spojrzął na nią ponuro, Lesley widocznie uświadziła się, aby być nieprzyjemną, o ile to tylko jest możliwe, a lekka, łagodna Cyntja zyskała w tej chwili nieskończenie wiele na porównaniu z nią.
Zwrócił się też do niej, pytając o jednego z jej braci. Lesley błysnęła oczami zadowolona,

gdy spojrzawszy na oboje, gdyż rzeczywistość Cyntji mimo wszystkiego była jeszcze zdolną do korzystania z nauk.
Szczersze i serdecznie, z lojalnością wobec swej własnej poci, jaką się u młodych dziewcząt rzadko spotyka, Lesley traktowała sprawę Cyntji jak swoją własną. Nie nie sprawiłyby jej większej radości, jak widzieć Ronny'ego na kolanach przed dziewczyną, której prawdziwą miłością pogodził, a która mu teraz kazała wstąpić do siebie.
— Mr. Yelverton! — zaanonsował Charville, który wyglądał zawsze jak poważny pastor w przebraniu.
Cyntja zauważyła nagle, iż chociaż Ronny z krwią i kościami znajdował się obok niej na balkonie, duch jego w rzeczywistości bawił w pokoju, gdzie starał się pochwytać każde słówko, wymówione przez Rogera Yelvertona.
VII.
— Lady Cranston zaszkodziła jej, ale jednak nie tyle jak myślałam — rzekł Ronny podczas jednej z tych poufnych pogadanek, które serce matki jego napawały radością.
Serce jej jest zdrowe, wszystko jedno w jakim stopniu na jej zdanie wpłynęły nauki tej kobiety. Zresztą szkoda to, że dziewczyna, do której miłość przyszłaby jak we śnie, która mogła się dostać w ręce porządnego człowieka, umierającego na długi czas, być może na zawsze, zatrzymał jej łuskę przed oczami, że taka więc dziewczyna...
— A więc ta łuska istnieje, Ronny? — zapytała matka znacząco.
— Z pewnością — potwierdził z niecierpliwym westchnieniem — tak musi być. Pomimo, iż Lesley posiada w sobie nieokiełznany ogień,

jest swawolna i lekkomyślna, to jednakowoż każdy w niej poznać może dobre pochodzenie. Jest jakby stworzona na to, aby dźwigała sama wiesz małżeństwa i z nimi szła przez życie, tak, że mał mogłby zapomnieć, iż pomaga do ich dźwigania. Wpierw jednak należałoby ją skądś tymi wiadom — dodał, śmiejąc się z swej własnej powagi.
— Lesley jest naprawdę niezwykłą dziewczyną — rzekła lady Appuldurcombe. — Teraz zaczyna pojmować, iż to, czego ja nauczyła lady Cranston o mężczyźnie, co było dla niej na wsi nowością, co ją drażniło i porwowało, że to wszystko jest tutaj w mieście tylko zwykłą, zwykłą, bez wartości gadaniną. Myśli o tem, rozważa i pyta się sama siebie, czy mężczyźni w rzeczywistości są takimi lotrami, bada swa własne doświadczenia i w końcu udaje się do biblioteki w Grosvenor, gdzie każe sobie dawać wszystkie książki nowej szkoły, jakie tylko wogóle dostać można.
— A czy je czytała? — zapytał Ronny poważnie. — Co za wielka szkoda! Tak pragnęłam powstrzymać ją od tego!
— Każdą z nich czytała. Ale, słuchaj tylko dalej. Odniosła potem książki do biblioteki i rzekła: „Nie mogę znieść tych rzeczy, proszę mi dać coś lepszego”. Jak sądzisz, co jej odpowiedział księgarz, człowiek zresztą bardzo przyjemny i wysoko wykształcony? Z delikatnym uśmiechem wskazał na wielki stos takich książek i rzekł: „Wszystkie te książki są napisane przez panią!” Lesley powróciła do domu czerwona jak piwonja, i przysięgała sobie, że nie ruszy żadnej książki, dopóki ta nie będzie się znajdować w bibliotece jej ojca.
(Ciąg dalszy nastąpi).

ogromna przestrzeń, czekająca dopiero na przedsięwzięcie, który nie zrobi z pewnością złego in-
teresu, bo powietrze jest tu świeże, a ogród
spotyka się co kilkadziesiąt kroków. Od Tkackiej
w bok idzie jeszcze jakaś uliczka, od tej jeszcze
jedna i druga i trzecia, formalny labirynt ulic,
wykulturowanych się dopiero i saryzowanych pla-
nem regulacyjnym. Cała ta partia potrzebuje
jednak troskliwej opieki urzędu budowlanego
i innych organów miejskich, dziś bowiem znaj-
duje się w stanie zupełnie barbarzyńskim. Drogi
na wprost okropne, a jakkolwiek i w śródmieściu
stosunki pod tym względem nie są także wso-
gowe i niekiedy trudno jest obywatelowi, pła-
cącemu podatki i dodatków do podatków, przejść nie
obfocowy się z jednej strony ulicy na drugą,
tu dopiero widzi się w całej pełni, jak bole-
śnie następstwa podlega za sobą zupełnie opuszcza-
nie przez magistrat. Można się z góry sądzić,
że najodważniejszy doradca i lwowski są po-
trójną opłatę kursu nie pojedzie w tę stronę
jesienną pora.

Przechadzając naszą szkołę, a teraz —
sens moralny. Chcemy dotknąć sprawy pomie-
szkań. Jest ona, co wreszcie nie potrzeba do-
wodzić, jednym z najdotkliwiejszych niedomagań
ekonomicznych w naszym mieście. Lwów, jako
miasto biurokratyczne, posiada zupełnie wiel-
kiego przemysłu, jaki ma każde inne równorzę-
dne miasto zagranicą, posiada też samemu sko-
ność do centralizowania wszystkiego na ciastym
terenie śródmieścia. Namieśnictwo, wydział kra-
jowy, dyrekcja skarbu, starostwo, banki, sądy,
uniwersytet, politechnika, seminarja, gimnazja
i szkoły realne, kapitały duchowne, nawet han-
del, wszystko to mieści się na niewielkim ka-
wółu ziemi, stanowiącym rdzeń miasta, które
szeroko jeszcze rozciąga się w kierunku rogatk.
Dziś temu wyjątkowemu stanowi rzeczy przed-
mieście lwowskie, prócz gródki, które pod-
niosło się w skutek sąsiedztwa kolei, mają cha-
rakter osady, pół wieś, zaniedbany i ubogi,
a inteligencja biurokratyczna, smutna mieszkają
w pobliżu swoich urzędów, kantorów, szkół itd.
sama chce nie chęć przyszość się do nieby-
wałego podskoków cen mieszkań, na które
wydaje lwia część swojego zarobku. Zjadł po-
chodzą, są mieszkaniowie lwowscy są absolutnie drożsi,
jak np. wiedeńskie, stąd pochodzą niezliczone
fakty, że w mieście tak słabo rozwiniętym, jak
Lwów, oświeconym, zarabiającym 1200 zł rocznie
(bieramy typowy zarobek inteligencji lwowskiej)
musi z tej skromnej sumki odłożyć trzecią część
tj. 400 zł. na mieszkanie, jeżeli chce mieszkać
bodaj trochę po europejsku. A gdzie utrzymać
dom, ubranie dla siebie, żony i dzieci, gdzie
szkoła, pensja służącej, oświetlenie, opał i nie-
przebrznięte wydatki?

To byłaby kwestja drożyzny, — pozostaje
jednak jeszcze druga i to daleko ważniejsza:
kwestja higieny. Mieszkanie w śródmieściu, z
wyjątkiem kilkunastu wyjątków, położonych w
ogrodach lub w ich pobliżu, są najniezdrowsze
w świecie. Powietrze przesycone wysiewami,
ciężkie od pyłu ulicznego, skracają nam życie o
kilka minut na każdej drodze. A dzieci? Te
biedne stworzenia, dla których często całym
światem są schody kamienicy i „gęzki”, wy-
chodzący na podwórko, i to wtedy, gdy deli-
katny organizm najbardziej potrzebuje zdrowego
otoczenia, jak mogą wyrosnąć na silnych oby-
wateli, na zdrowe matki? Mieszkać tanio i zdrowo,
byłoby więc ideałem, dziś we Lwowie dalekim
od rzeczywistości. Czy ideał ten dałby się
przeprowadzić? Od razu i zupełnie — nie,
pomóż i częściowo — z pewnością, ale ta to
potrzeba konieczna pozbycia się bodaj w małej
części naszej niezdrowej natury, biernej,
leniwiej i do sapki koci konserwatywnej, a
musiałoby to nastąpić nie tylko w jednostce,
lecz u władz, mianowicie miejskiej. Cały wymie-
niony powyżej kompleks ulic: Bilonowa, Pa-
nieńska, Piastów, św. Marcina, Tkacka, Zama-
rystynska (wielką uwagę na uwagę tylko jedno
przedmieście, a jest ich cały szereg!) nadają
się znakomicie do samodzielnego przesie-
lonego, która chce mieszkać tanio i zdrowo.

Gdyby się to nie działo u nas, jesteśmy
pewni, że ulice te znajdowałyby się dziś w sta-
nie najniezdrowszego rozkwitu, a najniezdrowsza
z nich tj. Zamarystynska, stanęłaby na równi
z pierwszoplanowymi ulicami w śródmieściu. Gmina
czuwała. Nad jej oszczędnością, przystała przedsię-
wzięcia budowlanej tamtejszy tramwaj, a inteli-
gentna ludność liczyłaby mieszkanie. Zapr-
wadzonoby postać (na całym półkuli) i zam-
marystynskiem przedmieściu nie ma ani jednej
filij pocztowej! szkoły, postarano się o wszy-
stkie możliwe wygody i ułatwienia. U nas in-
aczej. Mieszkać sobie sobie zbyt wiele fatygi
dla podniesienia dzielicy, prywatna inicjatywa
spi, bo kapitały spoczywają przesłania w nie-
produktywnej warstwie arystokratycznej, która
woli wiewieć w bankach zagranicznych, traćć,
albo w najpiękniejszym razie budować fabryki „wó-
dek, likierów i rozświećć”, aniżeli zrobić kon-
kurencję spekulantom budowlanym i rzucić się
do stawiania nowych domów, lokując w ten
sposób pieniądze na 10, lub 12%, bez żadnego
ryzyka. Tak czy owak, przedmieście zamary-
stynskie podnosi się z każdym rokiem, a spo-
dzielane przyłączenie Zamarystynowa pchnie ten
rozwój jeszcze energiczniej, to też wierzmy, że
inteligencja lwowska nie długo już rozpocznie
emigrację z śródmieścia w kierunku higienicz-
niejszych i tańszych mieszkań. W oczekiwaniu
tego faktu zdobył się troskliwie nieco upo-
rządkowanie placu Krakowskiego i posadził ul.
Zółkiewskiej, przez które z konieczności trzeba
przechodzić, a które są jeszcze ciągle typowo
żydowskie.

A. Ch.

Leczenie raka.

Niedawno podaliśmy wiadomość o leczeniu raka
jaskółcem zieleni (*Chelidonium majus*), rośliną
bardzo pospolitą i używaną przez lud do niszczenia
brodawk. Obecnie twórcą tej metody, dr. Denisenko,
przejecha w Nr. 34. *Wraca* opła szczegółowy sie-
dmiu wypadków leczenia.

Cztery z nich dotyczą raka tętniastego, trzy
saś wewnętrzny. Rezultaty leczenia nowotworów ze-
wężnych, sążąc za zdjęć fotograficznych, są zdumie-
wających. Zdjęcia zrobione są z chorych, których
nader trudno byłoby poddać operacji, ponieważ no-
wotwór, znajdujący się na szyi, obejmował się nie-
bezpieczniejszą do operacji. W ten sposób jest
rzecz niemożliwa. że gdyby nawet jaskółce zieleni
nie okazało się na tyle potężnym środkiem przeciw
nowotworom rakowatym, o ile to może się teraz
sądzić, to w każdym razie można się po nim
spodziewać pomyślnych rezultatów w tych wypad-

kach, w których żadne inne środki nie przynoszą
korzyści, a noża użyć niepodobna.

Wypadki leczenia raka wewnętrznego, jakkolwiek
mniej pomyślne, dają także niespodziewane
dla lekarza rezultaty. Każdy lekarz wie, że od
chwili pojawienia się nowotworu rakowatego w or-
ganach wewnętrznych, zwłaszcza takich, gdzie ope-
racja jest niemożliwa, chory uważa się, jako bezpo-
wrotnie skazany na śmierć. Nowotwór rośnie mniej
lub więcej szybko i w oczach otaczających siły
chorego gęsną, organizm wyniszcza się. Otacza-
jący starają się tylko o to, aby przynieść ulgę w
cierpieniach umierającego. Lekarz w takich wypad-
kach jest bezsilny.

W trzech opisach choroby, przytoczonych przez
dr. Denisenkę, z których dwa dotyczą raka w prze-
wodzie pokarmowym i w żółdaku, a w trzecim miej-
scie nowotworu nie jest ściśle ustanowione, jest wi-
doczne, że po dawce wewnętrznego chelidonium, stan
zdrowia chorych polepszał się, a puchlina zmniejszała
się. Ten ostatni rezultat jest szczególnie uderzającym.
Chorzy, którzy z trudnością przełykali płynne pokar-
my, po 23 dniach jedli swobodnie kulety, chleb i
jaja na twardo. Badanie sondy wykazało, że nowo-
twór w przewodzie pokarmowym zmniejszył się
znacznie, a może nawet zniknął zupełnie. Tymcza-
sem wypadki zmniejszenia się nowotworów pod wpły-
wem dawek jakiegokolwiek środka na wewnątrz, do-
tychczas nie były znane.

W ten sposób medycyna może powitać odkrycie
dr. Denisenki, jako jedno z najwybitniejszych od-
kryć, prawdziwie czyste, empiryczne, ale nie tracą-
cych stąd bynajmniej swego doniosłego znaczenia.

Pozostaje jedna i przymtem najważniejsza kwestja,
od której rozwiązania zależy dalszy los odkrycia. Je-
żeli okaże się, że u chorych „wyleczonych”, nowo-
twór nie wrócił po pewnym czasie, wówczas od-
krycie dr. Denisenki będzie najdonioślejszym odkry-
ciem ostatnich czasów, donioślejszym nawet od od-
krycia surowicy przeciwbotulowej. Jeżeli zaś następie
to nie spełnia się i „wyleceni” po pewnym czasie
znów zachorują, wówczas znaczenie chelidonium po-
zostanie tylko w charakterze środka paliatywnego.

Przy użyciu jaskółki zieleni jest jeszcze jedna
ekstremność, wymagająca wyjaśnienia, a mianowicie
pytanie, czy dłuższe użycie tego środka nie przynosi
mniejszych lub większych szkód organizmowi. Dr. De-
nisenko sądzi, że nie spotyka, ale jeżeli przypo-
mniemy sobie, że rośliną ta należy do rodziny mako-
wych i że w medycynie ludowej wywoływała wy-
padek zatrucia (bez rezultatów jednak śmiertelnych),
to w nim mieszczą się dwa trujące alkaloidy: che-
lidonina i sangwinina, wówczas kwestja możliwej szko-
dy dla organizmu przy dłuższym jego użyciu może
mieć swoją *raison d'être*.

W każdym razie pożądanym jest, aby publiczność,
rozumująca się chciwie na wszelkie, a w szczególności
tak ważne środki, pamiętała, że tylko w rękach do-
świadczonych i kompetentnych lekarza jaskółce zieleni
może przynieść pożytek, i że wobec jawności tego
środka nie można używać go jako lekarstwa domo-
wego. Takie ostrzeżenie ważne jest i w znaczeniu
naukowym, gdyż nieostrożne używanie tej rośliny
może teraz na wstępie osłabić do niej zaufanie, jako
do środka lekarskiego. Należy pojechać, dopóki li-
czenie próby nie wydadzą ostrożnego wyroku o
nowym lekarstwie, a tymczasem należy przagnąć, aby
próby te i doświadczania przeprowadzone były w jak-
najszerszym zakresie.

Byłoby dobrze, aby także nasi lekarze zabra-
li głos w tej sprawie.

KRONIKA.

Djarlusz lwowski.

Niedziela 13. września.

W stow. „Gwiżdża” wieczorek z tańcami. Po-
czątek o godz. 8 wieczorem.

Panorama Głgity otwarta codziennie aż do
smroku na placu wystawy.

Na Wysokim Zamku festyn „Sokoła.”

W „Skale” przedstawienie amatorskie.

Teatr leśny. Popołudniu: „Nasze anioły”, ko-
medja M. Wołoskiego. Wieczorem: „Płaszcz z Ty-
rolu”, operetka K. Zeller'a.

Kalendarz. Niedziela (13) — Tobiasza. Wschód
słońca o godzinie 5 minut 41, zachód o godzinie
6 minut 10.

Kalendarz myśliwski. Wolno polować na jelenia,
kozły (rogacze), jaszczki, cietrzewie i gniazdo (ko-
guty), słomki, bąpiany, kurapaty, przepiórki, dzikie
gębie, drozdy, parły, płacwo błotne (kzki), du-
belskie, kulony, bataljony i płacwo wodne (dzikie
gęsie i dzikie kaczki) i lisy. Na zajęcia rozpoczyna
się polowanie w dniu 15. bm.

Komisja artystyczna — czytamy w *Gas.*
Narod — mająca dla wydziału kraj. wydawać
opinie o teatrze lwowskim, o ile także zastępuje na
wypadek uchwalonej przez sejm subwencji, odnosi
się do wydziału kraj. z przedstawieniem, aby także
wpłynęła na oświecenie koncepcji, dnej cyrkowi Sidolego,
lub co najmniej postarała się aby ta koncepcja ogra-
niczona została do dni powszednich, w święta bo-
wiem i w niedziele dyrekcja teatru daje przedsta-
wienia uwolnionych ludowych, patriotycznych i treści
moralnej, jest przede wszystkim interesem publicznym,
aby na te przedstawienia uczęszczali szerokie war-
stwy ludności.

Stanowisko to, zajęte przez komisję artystyczną,
jest zupełnie uzasadnione i godne uznania, a żądawa
możnaby tylko, że wcześniej, zanim zakreśli się
zawczasem przydziału o dwa lata cyrku do Lwowa,
komisja nie pokaże się do tego obowiązku interwe-
niowania na korzyść teatru. Natomiast za prosty
kart — a o tyle niewłaściwy, że popełniający wobec
najwyższej w kraju władzy autonomicznej, wobec
wydziału kraj. — uważamy końcowy ustęp owej
enuncjacji komisji, mówiący o „interesie dobra pu-
blicznego”, aby na niedzielne przedstawienia teatralne
uczęszczali „szerokie warstwy ludności”. Na serjo
bowiem nie sposób tego traktować, jeśli się ma
w pamięci repertuar teatralny, choćby z ostatnich
trzech niedziel i onegdajszego święta. Dawno bo-
wiem: w niedzielę, 30. z. m. operetkę „Baron cy-
gański”, w niedzielę 6. bm. operetkę „Sytgar”, a
na dziś, niedzielę 13. bm. zapowiedziano operetkę
„Płaszcz z Tyrolu”, zaś dnia 8. bm. w święto
urczono „szerokie warstwy” operetkę „Gasparone”.
Tak nisko nie upadliśmy chyba jeszcze, aby wolno
było publicznie, w urzędowej enuncjacji i na serjo
nazywać „interesem dobra publicznego” uczęszczanie
„szerokich warstw ludności” na — operetkę.

Z listy sądowej. Wczoraj w południe skończyła
się rozprawa przeciwko subjektowi Brozio, oskarżo-
nemu o oszustwo, popełnione przez wyłudzenie 440
zł. od narzeczonej, którą następnie porzucił. Sędzio-
wie dwuosobni głosami zaprzeczili pytaniu co do
winy oskarżonego, wstętek czego Brozio uwolniono.
Stacja telegrafu otwarta zostanie z dniem 15.
września r. b. w Wielkich Oczach (powiat Jaworów)
przy istniejącym tam urzędzie pocztowym.

Jubileusz. Ze Stanisławowa donoszą nam:
W tutejszym zakładzie karnym obchodzono 11. bm.
uroczystość 40 letniego jubileuszu dyrektora tegoż
zakładu p. Adolfa Starka. Jubilat dzisiaj rozpocz-
nął karierę w r. 1856 jako kadet wojskowy. Oby-
wiesz kampanję w r. 1859 i 1866, wystąpił z ar-
mji z rangą porucznika i w r. 1870 wstąpił do
służby w zarządzie więzień we Lwowie. W r. 1876
mianowany zarządcą zakładu karnego w Wiśniczu,
a w r. 1883 dyrektorem, w r. 1889 zaś naczelnym
dyrektorem zakładu karnego w Stanisławowie.

Jako zarządca zakładu karnego w Wiśniczu, za-
prowadził p. Stark żywienie więźniów w własnym
zarządzie, w r. 1889 zaś użył po raz pierwszy
więźniów w Galicji do robót regulacyjnych rzek.
Uroczystość jubileuszowa rozpoczęła się nabożeństwem
solemnem w kaplicy zakładu, poczem imieniem urzę-
dników instytucji przemówił najstarszy z nich, za-
rządca p. Ludwik Schneider, oddając w wymownych
słowach cześć zastępcy jubilatowi, poczem wręczył mu
stosowny upominek. Rozwieszonemu jubilatowi skła-
dali następnie życzenia wermistrze i służba zakładu.
Od której otrzymał osobny adres.

Uroczystość zakończyła się bankietem, wydanym
przez osobę i urzędników.

Wice duchowieństwa odbył się we środę w
Krakowie. W sali seminarjum diecezjalnego zebrało
się przeszło 100 duchownych z diecezji krakowskiej,
tarnowskiej i przemyskiej. Wice zajął miejsce główne
sprawą prasy katolickiej, w szczególności piśmami
przeznaczonymi dla ludu.

Wycięgi w Rymanowie. Z Rymanowa donoszą
dnia 12 b. m.: Wycięgi wczorajsze obudziły za-
wsze zainteresowanie, czego dowodem nie tylko spora
liczba koni biegających w każdym biegu, ale i liczny
udział publiczności.

W pierwszym biegu z płotami o nagrodę 500
koron, stanął pierwszy u mety „Atas” p. Florjana
Kozłowskiego, prowadzony przez porucznika Fibicha.
Wziął on lekko na sześć długości „Arrow” schida” p.
Józefa Krzyżostowicza, prowadzonego przez poru-
cznika Kollera. Trzeci przyszedł „Iwan” porucznika
Fr. Weigla. Czwarta przyszedł „Letare” ze stada
Ostosi Ostaszewskiego, na której jechał porucznik
Zborowicz.

W drugim biegu z płotami o nagrodę hono-
rową zwyciężył znowu koni prowadzony przez poru-
cznika Fibicha, a to „Antisemit” porucznika Heid-
mana, biorąc na pół długości „S. Böhm” porucznika
E. Kollera.

Nagrodę 1000 koron w biegu trzecim biegu
płaskim, wzięła klacz Ostaszewskiego „Licho”, pro-
wadzona przez porucznika Kollera, wyprzedzając
„Sanowankę” z tej samej stajni, o dwie długości.
Ostatnią była trzecia klacz, biorąca udział w tym
biegu „Rosette” p. Augusta Gorayskiego, którą pro-
wadził chłopak Klamut.

W biegu czwartym o nagrodę pań stanął pier-
wszy u mety porucznik Fibich na „Marquis” Osta-
szewskiego, wyprzedzając o dziesięć długości „Króla
Agisla II” p. Józefa Krzyżostowicza, na którym
jechał porucznik Koller.

Nastąpił popis koni myśliwskich, w którym
pierwszym był „Prezent” porucznika Kollera, przez
właściciela prowadzony, a druga „Janka” Ostasze-
wskiego, prowadzona przez porucznika Zborowicza.

W biegu ostatnim, biegu koni wierzchowych,
zwycięstwo odniosła „Mewa” Ostaszewskiego, kiero-
wana przez porucznika Zborowicza, biorąc o osm
długości „Mondelówkę” p. Krzyżostowicza, na
której jechał porucznik E. Fibich. „Nonsens” barona
Pohoreckiego Horocha, prowadzony przez porucznika
Weigla, przyszedł trzeci do mety.

Posiedzenie szpitala. Z ożorkowa piszą do
nas: Dnia 9. bm. przybył tu na próbę zakonni
Siostr Miłosierdzia, ks. biskup Weber i dokonał
dnia 10. bm. poświęcenia budującego się tu zakładu
dla chorych i biednych, fundacji im. św. Sadowskiego.
Uroczystość, w której wzięli udział liczne tłumy
publiczności, trwała od 8 godzin rano do 12 w po-
łudnie. Po uroczystości ks. biskup odjechał do
Lwowa.

Z wzięcia karnego w Wystrudni zamierzano
zbierać 28 więźniów wojskowych. W siennikach
znaleziono rozmaite przyrządy, mające im służyć
do ucieczki. W izbie spialnej wyłamywali już nawet
kratę w okienku. Zamiar ich nauczycieli dozorczy
i posterunek wojskowy. Plan ucieczki zdradził
jeden z więźniów, który doniósł o tem dyrektorowi
więzienia.

Pies wściekły pojawił się w Smorzu, kale-
czył tam i w okolicy przez dwa dni ludzi i bydło
w szalejącym sposobie. Dopiero po godzinach na koniach,
spowodowana przez zarządcę dóbr w Smorzu, za-
władcy psem, położyła kres dalszemu niszczącemu.
Pies zabił za ty w odzieniu piegi powiatu turcza-
ńskiego Oprócz wielkiej ilości pokalczonych bydła i
psów, pokalczony pies ten w różnych miejscowościach
wiele osób: w Tucholce 6, w Fochmittalu 9, w Smo-
rze dołnem 6, w Smorzu miasteczku 1, w Mochwie 3,
w Matkowie 3, w Fraszewcach 1, w Laturze 6.
razem z tem 34 osób, przeważnie kobiet i dzieci.
Ludzie ci nieszczęśliwie udali się o poradę lekarza
częściowo do Skolego i Stryja, częściowo do Boryni
i Turki. Dotychczas władze polityczne zostały o wy-
padku natychmiastawiadomione.

Tragiczna śmierć zginął małżonkowie S.
mianowcy w Warszawie On, b. chórzysta opery
warszawskiej, utrzymywał na Brudnej garkuchnię i
proceder ten spełniał obój i szefciorgu drobnych
dzieci nędzną egzystencję. Ale w tych dniach obój
Siemianowscy otruli się grzybami i pomimo energicz-
nej pomocy lekarzkiej, jedno po drugim zmarli.
Dziwne pozostało grozi teraz straszną nędzę.

Zmach zbrodniczy. W Warszawie niejaka Ma-
rijanna Zwickiewiczowa, palająca zemetą na Józefowi
Wieszkowski, który obiecywał się z nią ożenić, na-
stępnie ją porucił, przyszedł do Wieszkowskiego, mieszkają-
cego o Mateczaków. Przy stole siedzieli Mateczakowa
z trzyletnią córeczką i wspomniany Wieszkowski. Zacz-
kiewiczowa, podszedłszy do siedzących, chwyciła
z przyniesionego garnka jakimś płynem. Był to kwas
siarczany. Obłanił wywalił straszny okrzyk bólu, który
zaalarmował całą kamienicę. Mateczakowa i dziecko
donalili dotkliwych poparzeń, które jednak nie są nie-
bezpieczne. Natomiast Wieszkowska w stanie bezprzyto-
mym, oślepionego na oba oczy, odwieziono do szpi-
tala. Lekarze mają słabą nadzieję, aby Wieszkowski
mogł być utrzymany przy życiu. Zbrodnikarka nie
objawiając najmniejszego żalu, dala się spokojnie od-
prowadzić do arestu.

Najlepszym dowodem na to — czytamy w *Do-
nieku posnaskim* — że żydzi sami podniecają ruch
antisemicki i wywołują nienawiść przeciwko sobie
nawet w kręgach przeciwnych walce rasowej, jest na-
stępująca wiadomość, jaką zamieszcza burlacki *Ger-
mania*. Oto w Kissingen bawiła na kuracji bogata
żydówka ze Lwowa. Gdy wyjechała, zostawiła —
prawdopodobnie myślenie — na stole lit, jaki otrzy-
mała od swego męża, w którym tenże małżonek swej
donosi, że spotyka ją w rozmaite nieprzyjemności, po-
niważ kilku chrześcijan zaskarżyło go o lichwę. Po-
ciessa ją jednak w końcu temi słowy:

„Ale wiesz dobrze, kochana Popi, że z chrze-
ścijańskimi bestjami (!!!) nie można się obchodzić
szlachetnie.”

Taką wiadomością publikuje *Germania*, której
przecież o antisemitach dążeń posiadać nie należy.
Dziwić się wcale nie można, jeśli pisma antisemityczne
wychodzą w celach agitacyjnych. Niechże więc
pisma żydowskie nie lamentują, gdy ruch antisemicki
szerze ogarniał zaczną koła, przyczyniając się bo-
le o tem; sami żydzi swoim nieaktownym po-
stępowaniem.

Pełna docentem akademii Humboldta. Stała
się rzecz nadzwyczajna: kobietę, a do tego Polkę
mianowano docentem Instytutu naukowej pruskiej.
Jest nią młoda jeszcze pani dr. Zofia Daszyńska,
uczenica Wagnera, słynnego profesora ekonomji po-
litycznej w Berlinie, wdowa po Feliksie Daszyńskim,
jednym z pierwszych organizatorów socjalizmu w
Galicji. Pani Zofia Daszyńska studiowała filozofję w
Zurychu, a potem przez dłuższy czas była współ-
pracowniczką rozmaitych pism w Warszawie, Pozna-
niu i Krakowie. Reputację wśród Niemców ustaliła
jej praca „O metodzie statystyki historycznej” i szereg
odczytów, które miała w berlińskim świecie
kobiecom. W kwietniu roku bieżącego miała p. dr.
Daszyńska, jako docent akademii Humboldta wstępny
wykład z ekonomji politycznej, przyjęty oklaskami
przez słuchaczy.

Akademja Humboldta jest instytucją, która
prawie w idealny sposób odpowiada dwóm potrze-
bom, żywym wśród wszystkich cywilizowanych spo-
łeczności: potrzebie utrzymywania się na wyżynie
wiedzy, doznawanej przez tych, którzy ukochany
studia uniwersyteckie, nie mogą jednak dalej śledzić
postępów ulubionej pewnej specjalności, tudzież po-
trzebie przyswajania sobie ostatnich rezultatów i
uogólnień, odczuwanej przez ludzi bez uniwersy-
teckiego, ale ogółem dosyć szerokiego wykształcenia.
Jedni i drudzy pragną odczytywać prądów no-
wych badań, a mało mając czasu i środków, nie
wiedzą, skąd je czerpać. Pragnienie to zaspokaja
wolny uniwersytet imienia Humboldta.

Organizacja jego nadzwyczaj prosta. Istnieje
od roku 1878 „Centralne stowarzyszenie naukowe”,
urządza w gmachach gimnazjalnych kursa naukowe,
na które dostarcza sił nauczycielskich, programów
i przyborów naukowych. Kursy są podzielone na
cykle; każdy cykl obejmuje całokształt pewnej dzia-
dziny wiedzy, a wycepuje się go w ciągu jednego
kwartału. Wykłady odbywają się w godzinach wie-
zorach, honorarium za każdy cykl przeciętnie po
5 marek. Jest to suma bardzo niska, skoro się
uwzględni, iż zarząd angażuje bardzo wybitne siły
nauczycielskie, dostarcza środków na ekwipmencie
i t. p. Wykłady są obliczone dla słuchaczy, mają-
cych średnie wykształcenie encyklopedyczne, uze-
szcza też na nie mnóstwo młodzieży handlowej,
robotniczej i bardzo wielu członków uniwersyteckiej
inteligencji, z siłownią nierzadko na głowie, lecz z ży-
wym jeszcze zapalem nauki w sercu.

Kobiety są równoprawne, a zapewniają też
swoje naukowe, poprostu z faktem samym korzystając
z otwieranych się przed nimi nowych źródeł.
I w gronie nauczycielskim zapanowało równopra-
wianie płci; „hygienę wieku dziecięcego, z demon-
stracjami” wykładła panna Agnieszka Blum, dr. med.,
w przepełnionym audytorium. Docentką mają najsu-
pełniejszą swobodę nauczania, wymaga się od nich
jednego tylko: aby stały na wyżynie nauki i dopro-
wadziły swój przedmiot do wyników ostatnich badań.
Aby dać wyobrażenie o bogactwie naukowym, które
akademia rozpowszechnia, zaznaczamy, iż cyklów
istnieje 61, liczba nauczycieli wynosiła w ubiegłym
kwartale 50.

Z grupy nauk literackich i estetycznych wymie-
niemy następujące cykle: mitologia niemiecka i pół-
nocna; filozofja religij w Niemczech w XIX wieku;
Homer; z dziedziny praktycznej estetyki; główne
epoki sztuki chrześcijańskiej; dzieła najnowszego ma-
larstwa; historia architektury w wiekach średnich;
liryce greckie; trubadury i „minnesangery”;
Goethe; literatura niemiecka XIX wieku; „Faust”
Goethego; dramaty Grillparzera; o dramatach Saka-
pira; pionierszy nowej literatury we Francji i w
Rozji. Taką samą obfitością i aktualnością odnacza
się też wybór przedmiotów w innych grupach i
przebiega pod tym względem niejednolity uniwersytet.
Akademia miała w ubiegłych trzech kwartałach,
2893 słuchaczy i słuchaczek.

Car i Kościół. W dzisiejszym numerze *Na-
rodnich Listów* znajdujemy następującą korespon-
dencję z Wroclawia:

W Zgromadzenie podczas bankietu rozmawiał
car tylko po francusku, wszystkie toasty — i cesarza
Wilhelma — wygłoszone były w języku francuskim.
Gdy jednakowoż przedstawiono carowi obecnych pa-
nów polskich, car odezwał się do hrabiego(?) Kościółki
słowsko po polsku temi słowy: „Milo mi jest, że tu
widzę państwa”. Na to odrzekł hrabia(?) Kościółki:
„My szczerze witamy tu Waszą cesarską Mość i za-
pewniamy go, że odczuwamy dla niego miłość z głę-
bokim szacunkiem i mówimy także rosyjskim języ-
kiem, który jest nam bratnim”. Po tem oświad-
czeniu car rozmawiał z polskimi panami kilka minut
po rosyjsku. Rozmawiając z nim, rzekł czasami
niemieckim, że mu zależy na przyjaźni, jaką
mu zgotował.

Na niemieckich kulturtragerów, piszą *Narodni
Listy* zrobili to *intermezzo* polsko-rosyjskie wrze-
nie porywające. Może być, że dzienniki niemieckie
zaprzeczają wszystkiemu, ale znaczenia faktu tego nie
nie umniejszą. Car Mikołaj przejechał się do Polacy
nie są wrogami cara ani Rosji, zaś swą przychy-
lnością, jaką podczas bankietu zgromadzonego okazał
Polakom, świadczą sobie przyjaźń nie tylko Polaków, ale
i innych Słowian zachodnich.

Tyle korespondent wrocławski organu młodo-
czego.

Nota bene o zajęciu tem nie nie wiedzą dzien-
niki polskie. Z naszej strony uważamy całą tę
opowieść *Narodnich Listów* za wprost kłamliwą
i tendencyjny wymysł.

Cykon straszliwy, o którym doniosły telegramy
tylko powie, wedle nadchodzących dziś szczegó-
łów, nawiedził stolicę Francji d. 10. bm. popołud-
niu o godz. 2. min. 50. Trwał tylko jedną minutę,
był jednak tak gwałtowny, iż na „des Quais d'Or-
fèvre” i „Grand Augustin” drzewa powyrwały z ko-
rzeniami i zatamował wszelką komunikację. Okrę-
y, stojące na małym ramieniu kanału Sekwany, zderzyły
się ze sobą, jakby żupiny, idąc w kierunku z nich wy-
wodził orkan do góry dnem, jeden znow wywrócił z
wody na pobrażek. W pobliżu „Pont au Change”
wicher przewrócił omnibus, przyczem jedna pani od-
niosła ciężkie uszkodzenia, a właściciel roztrzaskał so-
bie głowę. W ulicy de Halay wiatr przewrócił
flakra, a wywrócona dorożka zabiła jakiegoś mło-
dzieńca. Kilku redaktorów dziennika *La France*, po-
wracających z gmachu sądu handlowego, postrwał wi-
cher i rzucił ich o ziemię. Orkan zepchnął 10 osób
do Sekwany, które jednak zdolano uratować. Wiele
piwnic zalafła woda. W kilku punktach ulice pozapa-
ły się. Do godz. 5. popołudniu na stację ratun-

kową na Quai d'Orfèvre przyniesiono 14 osób zabitych,
a kilkanaście ciężko rannych. Liczbę osób, które
straciły życie, podają dzienniki na 50, liczba rannych
przechodzi setkę. Oryginałem jest to, że we wscho-
dich dzielnicach Paryża cyklon był bardzo słaby i
nie wyrządził prawie żadnych szkód. Podczas burzy
barometr spadł nagle o 5 mm. Badania stwierdziły,
iż przyczyną owej burzy była trąba powietrzna, która
zajęła przestrzeń obejmującą przeszło 100 metrów
powierzchni. Dzienniki paryskie donoszą, iż znana
czytelnicom naszym z korespondencji paryskich ja-
snowidząca panna Gouesdon przepowiedziała jeszcze
w lipcu, iż w pierwszych dniach września nawiedzi
Paryż straszna burza.

Huragan. Z Hawru dochodzą telegramy o stra-
szonej burzy, która szalała tam przez całe cztery
godziny, od północy do godziny 4. nad ranem.
Był to istny huragan, połączony z ulewą. Potok
wody, pędzący przez ulice, powyrwał w wielu
miejscach bruki i chodniki, powykopywał doły,
głęboke czasem na dwa metry. Piórny gęsto pa-
dał. Jeden z nich rozwalil wielką palaię, drugi
zapalił olbrzymi magazyn deków Pont-Ronge, na-
mający 185 metrów długości i 8 metrów wysokości.
Pomimo wysiłków straży ogniowej, spaliło się w
nim wszystko, a więc wielkie zapasy brzoławy,
drzewa cennego, skóry i t. d. Szkody przeważa-
ją półtora miliona frank

Ostatnie wiadomości.

Voss. Ztg donosi z Kilonji o powściągliwym zachowaniu się cara wobec okazywanych mu szczerznych względów ze strony Niemców. Nie spodziewane ukazanie się floty, manewrującej na Morzu Północnym, w porcie kilonjskim, nie wywarło na nim wielkiego wrażenia.

Pedczas odwiedzin na pancerniku „Kurfürst Friedrich Wilhelm”, car nie miał na sobie mundur marynarki niemieckiej, lecz był ubrany w mundur marynarki rosyjskiej, a gdy jechał łódką w odwiedziny, nie wywiesił swej bandery. Na jego życzenie nie dano także salwy powitalnej.

Zamieszki na Wschodzie.

(Telegramy „Dziennika Pol.”)

Ateń 12. września. Stracono tutaj wczoraj 15 zbrodniarzy, między nimi kilku brygantów.

Berlin 12. września. Zaprzeczają tutaj pogłoski, jakoby mocarstwa porozumiewały się co do zderzenia sultana.

Stambuł 12. września. Ambasadorowie otrzymali notę od Porty zawiadamiającą ich o definitywnym przyznaniu Kretaszkom wiadomości następstwa. Zarazem dziękują Portę mocarstwom za ich pośrednictwo w tej sprawie.

Telegramy „Dziennika Polskiego.”

Wiedeń 12. września. Narodni Listy donoszą iż hr. Trautmanndorf, prezydent izby parów, wyraził życzenie, że ze względu na swój podeszły wiek pragnie się rzeczo tej godności.

Wiedeń 12. września. Wiener Abendpost zaprzecza wiadomości, jakoby rząd wobec banku austro-węgierskiego był skłonny do ustępstw, przeciwnie, rząd obstaje przy wszystkich swoich żądaniach.

Linz 12. września. Liberalni i konserwatywni właściciele większych posiadłości zawarli kompromis na czas wyborów. Konserwatywni pozostawiają dla liberalnych dwa mandaty, jeżeli podoba się ugodą przyjdzie do skutku również w Dolnej Austrii.

Tryest 12. września. Hr. Badeni przyszedł deputacji, iż w seji jesienniej rząd wniesie do izby projekt budowy kolei trzcińskie.

Opawa 12. września. W wyborach z kurji miejskiej stracił liberalni jeden mandat, który zdobyli niemiecko-narodowi.

Parý 12. września. Według Timesa carska para przybędzie dnia 6 października o godzinie 10. rano na Gare de la muelle; kawalkada cała porusza się będzie przez Avenue du Bois, Avenue de Boulogne i Champs Élysées do ambasady rosyjskiej, gdzie car i carowa zjedzą śniadanie w najciszej sieni. Następnie w cerkwi odbędzie się uroczyste Te Deum poczem para carska uda się do pałacu elizejskiego, aby służyć wizytę prezydentowi Faurovi. Faure zaraz potem zrewizytuje carstwo w pałacu ambasady rosyjskiej.

Ciało dyplomatyczne przedstawi się parze carskiej prawdopodobnie popołudniu.

Wieczorem odbędzie się obiad dworski w pałacu elizejskim, poczem o godzinie 9 1/2, wieczorem carska para uda się na półgawale przedstawienie do Théâtre français.

Następny dzień ma być poświęcony oglądaniu najwybitniejszych budynków, między nimi Luwr, katedry Lavalidów, kościoła Pauny Marji, ratusza itd. Wieczorem odbędzie się galowe przedstawienie w operze.

Dnia 8. października rano car uda się na przegląd wojsk, a po południu wraz z carową do Wersalu, gdzie urządził będzie wielki festyn. Wieczorem obejrzą sobie carstwo iluminację Paryża, a w nocy opuszczają stolicę Francji.

Berlin 12. września. Vossische Zeitung donosi z Wrocławia: U jednej z pań z arysto-kracji, mieszkającej przy gmachu sejmowym, ujawnił się podczas pobytu cara jakiś elegancko ubrany mężczyzna i prosił, aby mu odstąpiła

pokój, gdyż wszystkie hotele są zajęte. Ofiarował 50, 100, a następnie 500 marek i rzekł w końcu, iż właścicielka może powiedzieć, ile żąda. Arystokratka nie dała się skusić i oświadczyła, że pokoju nie wynajmie. Tymczasem powzięła podejrzenie i przywołała przybyłego z powrotem, zawiadamiając jednocześnie policję.

Przybyły przewoził widocznie pismo nosom, co się święci i umknął przed przybyciem policji. Gdy pani owej przedkono potem fotografje niblistów, zdawało jej się, iż w jednej z nich poznaje swego gościa. Poszukiwania policji nie odniosły żadnego skutku.

Rzym 12. września. Ceremonii chrztu książeczki Heleny cesargórskiej dopełni biskup Strossmayer w Cattaro.

Barcelona 12. września. Byłego ambasadora Estevaneza, oraz 17 innych republikanów zatrzymano w areszcie.

W Geron aresztowano indywidua, które ułatwiły przejście przez granicę dezertorem.

Wiedeń 12. września. Jak utrzymują w kołach sędziowskich, tajnymi radcami mają być mianowani niezadługo przydeści wyższego sądu krajowego we Lwowie Tchoraicki, w Bernie Seuff i w Grazu Schmid.

Budapeszt 12. września. W Groeber pod „Zelaznemi Wrotami” stracono 15 skrzyń dynamitu. Sprawy kradzieży dotychczas niezani.

Brux 12. września. Wczoraj osunęło się znówu kilka ulic.

Berno szwajcarskie 12. września. Profesor Günther z Berlina wraz z dwoma przewodnikami spadł pod Zeruall z grupy Monte Rosa. Wszyscy trzej zginęli na miejscu.

Parý 12. września. Trzy w czasie cyklonu rannione osoby zmarły wczoraj.

Fetersburg 12. września. W tym miesiącu mają się odbyć na kolejach peterebursko-moskiewskiej, peterebursko-warszawskiej i bałtyckich próby z motorami elektrycznym, zamiast parowych.

Kryswice 12. września. Podczas odbytego wczoraj przedpołudniem omówienia przebiegu manewrów, wyraził cesarz ponownie komendantom korpusów uznanie za wyborną postawę i dzielność wojsk.

Służba pałacowa w Kryswicach otrzymała hojne podarunki pieniężne, oficjałści kosztowne upominki.

Przemysł 12. września. Cesarz po zatrzymaniu się pociągu dworskiego, przyjęty grzmiącym trzykrotnym niech żyje! wysiadł z wagonu a powitany przez Namiestnika, podał mu rękę i rozmawiał z nim. Monarcha, wyraził żywą zadowolenie swe z przebiegu manewrów i z po-rządkiem, jaki wszędzie panował, oraz w ogólności także z dróg, którymi przejeżdżał. Następnie zwrócił się do biskupa ks. Soleskiego, którego przedstawił mu książę Namiestnik, i rozmawiał z nim przez chwilę, podobnie jak potem z koleji-ks. infatnem Czechowiczem.

Monarcha przywitał się następnie podaniem dłoni z p. marszałkiem krajowym hr. Stanisławem Badenim. Z kolei zwrócił się do księcia Adama Sapiehy, któremu również uścielił dłoń na powitanie. Książę Sapieha przedstawił cesarzowi radę powiatową, monarcha powitał członków rady ukołnem wojskowym, zwracając uwagę w szczególności na stojących w szeregach rady jej członków — włościan, kilku wójtów gmin powiatu przemyskiego. Książę namiestnik przedstawił następnie monarsze burmistrza dr. Dworskiego. Cesarz wypytywał się o wzrost i stosunki Przemysła, przyczem dr. Dworski podniósł, iż wprawdzie miasto rozwinęło się, ma jednak zobowiązania i ciężary, którym mu trudno poddać.

Z kolei książę namiestnik przedstawił cesarzowi zebranych reprezentantów władz i urzędów, przelotnych zakładów, instytucji i korporacji. Gdy już opuścić miał peron, spostrzegł księżną Adamową Sapieżynę i księżną Pawłową, podszedł do nich, zatrzymał się, przywitał naj-laskawiej i przez chwilę rozmawiał.

Wśród potężnego okrzyku: Niech żyje! opuścił monarcha peron, przeszedł przez pięknie ozdobioną salę dworową i potęgował się z to-warzyszącymi mu namiestnikiem i marszałkiem, wsiałd do powozu dworskiego. Oczekujące z tej strony dworca tłumy, przywitały monarchę grzmiącymi okrzykami.

Przy bramie triumfalnej w Ujkowicach, zbudowanej z wielkim smakiem przez inżyniera rady powiatowej Eastachiewicza, oczekiwał cesarza książę Adam Sapieha, który poprzód po-spieszył, aby monarchę powitał na swem tery-torium. Książę przedstawił cesarzowi proboszczów obu obrządków z Ujkowic, a wóit gminy podał monarche na tacy starodawny nasymp obyczaj-em chleb i sól. Niezwykle tłumnie zebrana lu-dność z sąsiednich gmin, wznosiła na cześć ce-sarza grzmiące okrzyki, a cesarz, na którym ten gorący zapał ludu czynił widocznie miłe wrażenie, dziękował za to przyjęcie.

Po obiedzie, monarcha wyjechał o godz. 5. popołudniu, aby oglądać teren manewrów.

Nad wieczorem, pogoda, która tak świetnie w chwili przyjazdu monarchy wytrzymała, po-psuła się, a po godz. 7 spadł ulewny deszcz.

Dzisiaj (w sobotę) manewry, a jutro przed południem będzie cesarz w katedrze przemyskiej na mszy św., po czem będzie przyjmował reprezentacje i władze w salach starostwa przemyskiego.

Książę namiestnik spędził dzisiejszy (piątko-wo) wieczór w Krasicy u ks. Adama Sa-piehy.

Przemysł 12. września. Cesarz wyjechał dziś rano o godzinie 8 1/2, z orszakiem na pola ćwiczeń. Monarcha przyjmie jutro także prezy-denta miasta Lwowa dr. Małachowskiego na czele deputacji czterech członków rady miej-skiej. Program podróży monarchy z powrotem do Wiednia w dniu 16. bm. zostaje bez zmiany; tylko w Krakowie wysiadzie cesarz z pociągu, przyczem jednak pociąg dworski nie zatrzyma się w Krakowie dłużej nad czas zakreślony pierwotnym programem.

Wiedeń 12. września. Na miejsce zmarłego hr. Szeceń mianowany wielkim marszałkiem dworu hr. Wojciech Czirsky.

Trjst 12. września. Imieniem politycznym urzędniczym wyraził Namiestnik Rinaldini gorące podziękowanie hr. Badeniemu za życzliwość, okazowaną na każdym kroku stanowi urzędni-cysem. Hr. Badeni wyraził nadzieję, że to co brakaje do polepszenia doli urzędników, nieba-wem zostanie osiągnięte i wzywał urzędników, aby swe siły poświęcali służbie dla państwa, a dla swych przełożonych byli z należytym posła-szeństwem.

W ciągu dnia zwiedził hr. Badeni liczne zakłady: arsenał Lloyda, szpital, dom ubogich, domy składowe, urząd pocztowy i telegraficzny i t. p.

Telegramy giełdowe i targowe.

Wiedeń 12. września

Giełda pieniężna. Wczoraj po zamknięciu giełdy wieczornej notowano: Kredyty 372 87, Weg. Kredyty 408 50, Anglobanki 158 —, Wiedeński „Bankverein” 264 50, Unioiny 303 —, Laenderbanki 254 25, Sztachbauy 370 50, Lombardy 103 25, Elbe-thale 282 —, Kolej północno-zachodnia 274 —, Ty-tuniove 167 50 Rima 246 —, Alpiny 87 30, Ren-ta majowa 101 75, Weg. renta koronowa 99 55, Losy tureckie 51 80, Marki niemieckie 58 68.

Berlin 12. września. Giełda wczorajsza wieczorna: kursa końcowe. (W nawiasie podane cyfry oznaczają kurs porównawczy wiedeński, tak zwany Wiener Parität). Kredyty 316 25 (372 87), sztachbauy 313 62 (369 82), lombardy 90 25 (103 44), Laara 88 10 (141 52), Harpener 159 60. Disceno 211 30. U posobienie spokojne.

Frankfurt 12. września. Giełda wczorajsza wie-zorna, kursa końcowe. (W nawiasie podane cyfry oznaczają kurs porównawczy wiedeński, tak zwany Wiener Parität). Kredyty 316 25 (372 87), sztachbauy 313 62 (369 82), lombardy 90 25 (103 44), Laara 88 10 (141 52), Harpener 159 60. Disceno 211 30. U posobienie spokojne.

M. Jonasz
DOM BANKOWY I KANTOR WYMIANY
we Lwowie, ulica Jagiellońska 1. 3.
kupuje i sprzedaje wszelkie papiery war-tościowe, losy i monety po najtańszym kursie dziennym.

PROMESY
do ciągnięcia 15 b m
ua 4 1/2 weg. losy hipoteczne po 2 zł. wraz ze stemplem.

Główna wygrana 100.000 koron.
i do ciągnięcia 1. października r. b.
na losy ciążące po 3 zł. 25 ct. wraz ze stemplem.
Główna wygrana 200.000 koron

Przy zamówieniach z prowincji uprasza się o dołaż - nie 30 ct. za portum.

Uprasza się o łaskawe wezwanie zamówienia, gdyż zle-żenia na dwa dni przed ciągnięciem z powodu wyce-pania zapasu nie mogłyby być wykonane.

!! Odróżniajcie prawdę od blagi !!

dwa medale zasługi otrzymał S. W. Niemowski za wyrob znakomitych tutek nieklejonych! — Takim oznaczeniem żadna fabryka tutek poszczycić się nie może, poleca się również tutek klejone z prawdziwego papieru egipskiego. — Proszę żądać tutek Niemowskiego!! Wszędzie do nabycia.

HOTEL METROPOL

Nabywszy na własność hotel ten, z największym komfortem urządzony, oświetlony elektrycznie, prowadzą go obecnie pod własnym zarządem, zawiadującą: równe-cześnie Stanownych P. T. Gości, że ze spółki Hotelu Imperial wstąpił.

Polecając się i nadal łaskawym względem, pozostaje nniżonym służą

Krzysztof Janowicz
właściciel hotelu, kawiarni i restauracji „Metropol”
we Lwowie, ul. Pańska 1. 1.

Zakład wodolecznicy z pensjonatem
Dr. Kołaczewskiego
w Szczawnicy pod Pieninami cały rok otwarty.
Za 3 zł. 50 ct. dziennie od jednej osoby, zupełna otrzymanie i leczenie 1711 1—1

Lekarz chorób kobiecych i akuszer
Dr. Leopold Schellenberg
b. aparatorki kliniki położniczo-ginekologicznej profesora Chrobaka we Wiedniu, b. asystent król. kliniki chirurgicz-nej prof. Mikulicza we Wrocławiu, b. lekarz klini-chorób wewnętrznych prof. Nothnagla we Wiedniu, esiadł we Lwowie i ordynuje przy ulicy Kopernika 1. 22, od 3. do 5. popołudniu. Dla ubogich od 9. do 10. przed poł. bezpłatnie. 1815 1—2

Wzrost nauk lekarskich
Dr. Kazim. Podlewski
specjalista w chorobach skórnych i wenerycznych był lekarz kilkoletni i operator na klinikach prof. Fourniera i Besnier w Paryżu, Lasara w Berlinie i Kaposiego w Wiedniu.

Ordynuje od 11. do 12. i od 3. do 5.
ul. Chorążczyzny 1. 16.
Dla kobiet i niegdyż osobne poczekalnie.

Damskie płaszcze angielskie
wełniane impregnowane po 25 i 30 zł.
poleca:

Marcin Müller
plac Halicki 1. 14 (obok Banku oteznego)hip.

Stolla za najlepsze uznane: preparat Kola z afryk. orzechu Kol j. t. elixir, wino, bisquit, czekolady i kakao uznane przez powagi lekarskie jako znakomity środek dietetyczny przy osłabieniu ciała, nerwów, żołądka, jak też do uregulowania czynności serca i jelit. No w o s c: czysta mąka tylko z świeżego orzecha Kola, nieocenione dla chorych na nerwy, żółt i wątroby. No w o s c: Stolla Kola z żelazem, Kola wino z żelazem, dla niedokrwiny, czysty żółdek i krew, wzmacnia nerwy. Składy: Lwów: apteka Wewidzkiego, Kraków, Wiesznińskiego. 1867 1—13

Dziś i codziennie
Koncert muzyki wojskowej
w restauracji ogrodu miejskiego
Początek o godzinie 4-tej popoł.

Do sprzedania:
Willa obszerna, z ogrodem i morg 150 sątni, pięknie położona, przy zbiegu ul. Kochanowskiego i Pobulanki.
Domy pałatowe, w stylu szwajcarskim na jedną rodzinę, z ogrodem tamże.
Grunta pod budowę.
Wiadomości udziela: Kunicki, Lwów, Poku-lanka 1. 4. 1—3

MATTONIEGO
GISSHÜBLER
najczystsza
woda mineralna
SZCZAWA-ALKALICZNA

jako źródło lecznicze od lat setek używa we wszystkich chorobach organów cdecho-wych i trawienia, w pedagrze, kata-rach pęcherza i żółdka. Doskonałe dla dzieci, rekonwalescentów i podczas prze-liszeń.

Najlepszy napój dyetyczny i orzeźwiający.
Henryk Mattoni, Glesshubler Sauerbrune.

Firmy **LUXARDO**
MARASCHINO di ZARA
słynny w świecie
likier
jest wszędzie do nabycia

Wzrost nauk lekarskich
Dr. Albin Padalewski
b. lekarz na klinikach profesorów: Kaposiego, Neumanna, Fingera i Frischa we Wiedniu, profesorów: Lasara i Caspera w Berlinie i profesorów: Guyona i Fourniera w Paryżu.

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych, piciowych i narządu moczowego.
Operator w chorobach pęcherzowych, szczególnie kamienia i nowotworów pęcherza.

Ulica Akademicka nr. 3 we Lwowie
naprzeciw hotelu Georges, ord. od 10—12 i od 3—5.
Wyłącznie dla kobiet od 2—3.

TEATR LETNI.
Dziś:
Popołudniu o godzinie pół do 4-ej.
Gościnny występ Heleny Zimajer-Rapackiej.
Nasze anioły
komedia w 3 aktach przez M. Wołowińskiego.

Wieczorem o godz. pół do 8 ej.
Występ Ireny Bohusówny
Ptasznik z Tyrolu
opereka w 3 aktach M. Wessa i W. Helda. Muzyka Karla Zellerera.
OSOBY:

Księżna	Bobus
Br. Adalajda	Kasprowicza
Hr. Mimi	Wysocka
Br. Wepa, łwocz księżny	Myszkowski
Hr. Stanisław, cześ gwardji, jego sio-	
strzeniec	Orszelski
Br. Scharnagel, kamerjunker	Jasicki
Suda	Neuman
Wiruchen } profesorowie	Kratochwil
Adam, handlarz ptaków	Bogucki
Kryśna, listowa	Brocard
Schneck, wójt	Kiezman
Emerencja, jego córka	Rutkowska
Nobel, gospodyn	Weigel
Róża, kelnerka	Miechewiczowa
Strzelce księcia	Nowinski
Quendel, lokaj księżnej	Kasprzycki
Kuoni } tyrolczycy	Gamski
Edygi	Kowalski
Magel	Rochalski
Zwilling	Jednowski
Keller	Patuzenko
Weinleber	Wodnicki

Rzecz dzieje się na początku 18-tego wieku.

Jutro „Miniche” wogwili w 3 aktach Henne-quina i Najaja.

Ważne dla sprzedających
LAMPY!
Z powodu braku miejsca jest do nabycia po bardzo niskich cenach (niżej własnych kosztów) większa partja części składowych lamp błyskawicznych jak: basenów niklowanych, wieszadł, dachów blaszanych lakierowanych i emailowanych, umber porcelanowych płaskich i t. p. 16 4 1—2

Przy nabyciu całej partji odrazu, ceny jeszcze niższe.

ALOJZY HÜBNER, Lwów, Rynek 38.

Zbiórnik majowego 1896
CHINECKO-ROSYJSKIE
HERBATY
z miłą aromatyczną wonią i ciemno zabarwione — poleca

KAROL BALLABAN
we Lwowie.

1/2 kilo Congo cesarskie	2. —
„ „ F. milizia	3. —
„ „ Me ange de Moskau	4. —
„ „ Imperial	5. —
„ „ Okruchy własn. wysiewu	1.80

Łaskawe zlecenia z r. winoju ukutekniecia się odwrotna pocztą.

Karty jazdy do AMERYKI POŁNOCEJ
Niederlandzko-amerykańskiego
Towarzystwa żeglugi parowej.

A. Molowatring 9
IV. Weyringergasse 7 a
WIEDEŃ.

Codzienna ekspedycja z Wiednia.
Objaśnienia bezpłatnie. 201 1—2

Paedagogium Freiwaldau-Gräfenberg
na Szląsku austriackim.

Zakład nauczony i wychowawczy dla chłopców w bliskiej słynnego uzdrowiska Gräfenbergu, zorganizowany według wzoru gimnazjów i szkół realnych. Dla uczniów zapraszanych specjalnie kursa w celu g-u-townego wynoszenia się języka niemieckiego.

Doskon. utrzymywanie w p-n. onac'e.
Prospekty wysła:

537 1—2
R. Sternadel, dyrektor.

Najlepszej marki
CAEDKE'GO CACAO

207 1—2 dostać można wszędzie.

Naturalny aromat, najwyższa wartość pożywna, lekka strawność.
P. W. Caedke & Cie., Berno i Hamburg.

Zastępcza dla Lwowa i Wschodniej Galicji: B. Kolb i Syn we Lwowie.

KLYTHIA DLA UTRZYMANIA SKÓRY
UPIĘKSZENIE i WYDELIKATNIENIE CERY
PUDER
Najbardziej elegancki puder toaletowy balowy i salonowy
biały, różowy, albo żółty.
Chemiałozie analizowany i uznany przez

PP. J. J. POHLA, C. K. PROFESORA WE WIEDNIU,
Pisano: z uznaniem z najlepszych sfer dołączone są do każdej puski od

Gottlieba Tausig,
C. k. Nadwornej dostawcy i fabrykanta delikatnych mydeł toaletowych.
Skład główny i portumeryj: w Wiedniu, I. Wollzeile nr. 3.
Na nabycia we Lwowie u Z. Ruckera apt., Jana Dziewońskiego Stanisława Gabryela, Alojzego Hübnera, Kancel. pńskiego i Obornickiego, Włodka i Krajewskiego, O. T. Wincklera i Syna; w Tarnowie: Moritz Feischer junior; w Przemyśle: M. Bartochan, Adolf Spachner i we wielu aptekach, perfumeryjach i drogeriach.

FRANCISZKA CHRISTOPHA
lakier na posadzkę bezwonny, szybko natychmiast.

Do 10 mtr. 1 kilogram.

LWÓW,
Tylko w takich
skazkach.
KRAKÓW
Szarski i Syn.
JAWORZNO
T. Dendera.
JAROSZAW
A. Zabolny.
TARNOPOL
E. Frantz.
WIELICZKA
Władysławski.

Cena za kgr. zł. 1.50.

A. HÜBNER!
Tylko w takich
skazkach.
NOWY-SĄCZ
M. Teisdel.
BZESZÓW
Abraham Herbst.
ŻYWIĘC
Ivach & Danko.
TARNÓW
T. Schaff.
Prospekty i próbki gratis i franco.

Najpiękniejsze rysy nie pomogą jeżeli cera nie jest biała, gładka i jętelni wystąpią pieg.

Pielęgnowanie twarzy zatem jest nieodzownym środkiem do uzyskania miana pięknej kobiety.

Do dzisiaj najlepszym środkiem jest **Mydło liliowe „FLORA”** (szkła 85 centów.)
O dobroci tych środków przekona się każdy.

Wschodnia część piękności — **Maść na piegi** (szkło Nr. I. 35 ct. Nr. II. 50 ct.)

Wszystko to nabędzie w droguerji **T. PILARSKIEGO i Spółki**
Lwów — Hotel Georgea.

